1СБ 232759
91.9:83.3(4Беи)
Т50

Саюз пісьменнікаў Беларусі

ТВОРЧЫ ПАРТРЭТ ПІСЬМЕННІЦКАЙ СУПОЛКІ

Біябібліяграфічны даведнік
Брэсцкага абласнога аддзялення
Саюза пісьменнікаў Беларусі

ЛОКУН ВАЛЯНЦІНА ІВАНАЎНА
(06.08.1946 – 16.06.2016 гг.)

Нарадзілася ў в. Цепянец Пінскага раёна. Закончыла Цепянецкую пачатковую школу, вучылася ў Малоткавіцкай сярэдняй школе. А з сёмага класа, па прычыне хваробы ног, перайшла ў Пінскую завочную школу, якую і закончыла з залатым медалём. Вучылася ў Брэсцкім дзяржаўным педагагічным інстытуце імя А.С. Пушкіна (філалагічны факультэт, аддзяленне рускай мовы і літаратуры).

У 1974 годзе разам з сям'ёй пераехала ў г. Пінск. Закончыла аспірантуру пры Беларускім дзяржаўным універсітэце імя У.І. Леніна. У 1984 годзе абараніла кандыдацкую дысертацыю па тэме: **«Праблемы стылю беларускай ваеннай прозы»**. (На матэрыяле творчасці В. Быкава, Б. Сачанкі, І. Чыгрынава).

Працавала загадчыцай Цепянецкай бібліятэкі (1972-1974), старшым выкладчыкам Брэсцкага педінстытута імя А.С. Пушкіна (зараз універсітэт) (1985-1998). З 1987 па 2007 гады супрацоўнік, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута літаратуры імя Я. Купалы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, з 1987 па 1998 гады, сумяшчаючы працу ў Інстытуце літаратуры з працай у педінстытуце.

Лаўрэат прэміі прэзідэнтаў Акадэмій навук Украіны, Беларусі і Малдовы (2004).

Двойчы лаўрэат прэміі часопіса «Полымя» (1993 і 2001).

Узнагароджана медалём Святой Еўфрасінні Полацкай – ад ГА «Міжнародны фонд Святой Еўфрасінні Полацкай» (2006).

Лаўрэат прэміі «Беларускага саюза жанчын» (2012).

Член Саюза беларускіх пісьменнікаў з 1998, з 2006 года – член Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Аўтар 147 навуковых артыкулаў па праблемах развіцця беларускай літаратуры ў кантэксце сусветнай літаратуры.

Пісала на беларускай і рускай мовах.

АЎТАР КНІГ:

«Да новых вышынь»: зборнік літаратурна-крытычных артыкулаў. (Мінск, «Мастацкая літаратура», 1991).

«Маральна-філасофскія пошукі беларускай ваеннай і гістарычнай прозы. 50-60 гады»: манаграфія (Мінск, «Навука і тэхніка», 1995).

«Кругі жыцця, кругі літаратуры»: зборнік літаратурна-крытычных артыкулаў (Мінск, ОО БАКК, 2002).

«Васіль Быкаў у кантэксце сусветнай літаратуры»: манаграфія (Мінск, УП «Тэхнапрынт», 2005).

ПУБЛІКАЦЫІ Ў НАВУКОВЫХ КНІГАХ:

«Гісторыя беларускай літаратуры ХХ ст.»: У 4-х тамах. Том 4 у 3-х кнігах (Мінск, «Беларуская навука», 1999-2002, 2014). (Напісала 4 раздзелы).

«Нарысы беларуска-ўкраінскіх літаратурных сувязей» (Мінск, «Беларуская навука», 2002). В 2003 годзе «Нарысы» перакладзены на ўкраінскую мову і выдадзены ў Кіеве.

«Беларуская літаратура ў кантэксце славянскіх літаратур XIX-XX стст.» (Мінск, «Беларуская навука», 2006).

«Васіль Быкаў: вядомы і невядомы»: літаратуразнаўчае эсэ, успаміны (Мінск, «Літаратура і мастацтва», 2011).

ПУБЛІЦЫСТЫКА:

«Легенды і праўда жыцця»: нарыс творчасці да 75-годдзя І. Шамякіна, «Полымя» (№ 1, 1996).

«Творчы вопыт Алеся Асіпенкі»: нарыс творчасці, «Полымя» (№ 7, 1996).

«Іван Шамякін»: нарыс творчасці, раздзел «Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя»: У 4-х т. Т. 3. (Мінск, «Беларуская навука», 2001).

«Алесь Асіпенка»: нарыс творчасці, раздзел «Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя»: У 4-х т. Т. 4, кн. 1. (Мінск, «Беларуская навука», 2002).

«Уладзімір Дамашэвіч»: нарыс творчасці, раздзел «Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя»: У 4-х т. Т. 4, кн. 1. (Мінск, «Беларуская навука», 2002).

«Валянціна Коўтун»: нарыс творчасці, раздзел «Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя»: У 4-х т. Т. 4, кн. 3. (Мн., «Беларуская навука», 2014).

«О моём друге и покровителе»: эссе, воспоминания о В.А. Ковалёнке, «Нёман» (№ 6, 2008).

«Уладзімір Дамашэвіч: амплітуда таленту»: нарыс творчасці, «Полымя» (№ 8, 2009).

«Лестница, ведущая в духовную пропасть»: очерк о творчестве, М. Южик, «Нёман» (№ 11, 2011).

«Проза Уладзіміра Гніламёдава: адраджэнне нацыянальнага эпасу»: нарыс, У. Гніламёдаў «Заставацца сабой…» (Мінск, 2012).

«Супраць духоўнай пустаты»: нарыс творчасці, У. Дамашэвіч, «Полымя» (№ 5, 2012).

«Феномен Уладзіміра Гніламёдава»: нарыс, «Звязда» (25.08.2012).

«Мікрасвет, у якім увасоблены макрасвет»: нарыс, штрыхі да творчага партрэта Алеся Карлюкевіча, «Роднае слова» (№ 6, 2013).

«Олег Ждан: траектория жизни – траектория таланта»: очерк о творчестве, «Нёман» (№ 11, 2013); «Наш современник» (№ 7, 2014).

«Пакліканая»: нарыс пра творчасць В. Коўтун, «Полымя» (№ 2, 2016).

«Аналітычны стыль Васіля Быкава»: артыкул, «Полымя» (№ 4, 1983).

«Сучасны беларускі раман. Да праблемы развіцця жанру»: артыкул, «Полымя» (№ 12, 1983).

«На шляху да сінтэтычнасці»: артыкул, «Полымя» (№ 3, 1984).

«Стилевое своеобразие современной белорусской военной прозы»: на матэрыяле творчасці В. Быкава, Б. Сачанкі, І. Чыгрынава. 60-70 гады, аўтарэферат (Мінск, 1984).

«Структура канфлікту і праблемы маральнага пошуку ў беларускай аповесці 70-х – пачатку 80-х гадоў»: артыкул (зб. «Беларуская літаратура». Выпуск 16 (Мн., «Выдавецтва «Універсітэцкае», 1985).

«Героі і час»: артыкул, «Полымя» (№ 2, 1986).

«У пошуках маральнага ідэалу. Проза Уладзіміра Караткевіча»: артыкул, «Полымя» (№ 6, 1993).

«Вялікі свет маленькіх Куранёў. Да праблемы зямлі, чалавека і ўлады»: артыкул, «Полымя» (№ 3, 1994).

«Настальгія па мінулым, альбо Прага духоўнасці»: рэцэнзія на кн. І. Шамякіна «Сатанінскі тур», «ЛіМ» (22.03.1996).

«Крыж праз усё жыццё»: рэцэнзія на кн. В. Коўтун «Крыж міласэрнасці». Кніга другая. «Полымя» (№ 7-8, 1995); «ЛіМ» (13.12.1996).

«Літаратура, час, героі. Беларуская проза-96»: артыкул, «Полымя» (№ 10, 1997).

«Літаратура і свабода выбару. Экзістэнцыяльныя кірункі твораў В. Быкава»: артыкул, «Полымя» (№ 5, 1998).

«Малая проза-97»: артыкул, «Полымя» (№ 12, 1998).

«У пошуку маральнага ідэалу»: артыкул «Уладзімір Караткевіч і яго творчасць у еўрапейскім кантэксце». Навуковы зборнік (Мн., «Кнігазбор», 2000. Беларусіка-Heba-ruthenika, кн. 16).

«Узняцце да лёсу агульначалавечага». (Талстоўскія традыцыі ў развіцці беларускай ваеннай прозы. Да праблемы філасофіі гісторыі): артыкул, «Полымя» (№ 5, 2001).

«У атмасферы барацьбы»: у 2-х частках артыкул, «Полымя» (№ 1-2, 2002).

«На духоўным пераломе. Агляд прозы апошніх гадоў»: артыкул, «Полымя» (№ 9-10, 2002).

«Вайна і мір Л. Талстога і развіццё беларускай і ўкраінскай ваеннай прозы першай паловы XX ст.: канцэпцыя гісторыі і чалавека»: артыкул, «Нарысы беларуска-ўкраінскіх літаратурных сувязей» (Мн., «Беларуская навука», 2002).

На ўкраінскай мове. **«Вайна і мір» Л. Талстога і развіццё беларускай і ўкраінскай ваеннай прозы першай паловы XX ст.: канцэпцыя гісторыі і чалавека»:** артыкул, «Нарисы білорусько-українських літературних зв'язків», пераклад Г. Півторака (Кіеў, 2003).

«У абсягах «літаратурнага факта»: артыкул, «Полымя» (№ 5, 2003).

«Иван Шамякин: в поиске нравственного идеала» (конец XX – начало XXI вв.): артыкул, «Нёман» (№ 10, 2003).

«Проза-2003: духовные поиски и художественные решения»: артыкул, «Нёман» (№ 4, 2004).

«Вайна – не толькі поле было»: артыкул. Да 80-годдзя В. Быкава, «Беларуская думка» (№ 6, 2004).

«Празаік эпічнага таленту»: артыкул. Да 70-годдзя І. Чыгрынава, «Беларуская думка» (№ 12, 2004).

«Еще раз о лейтенантах...»: рэцэнзія на ваенную прозу М. Еляноўскага, «Полесская правда» (26.03.2005), «Нёман» (№ 9, 2005).

«Вайна і мір» Кузьмы Чорнага»: артыкул, «Беларуская думка» (№ 4, 2005).

«Современная проза писателей Пинска»: даклад «Материалы международной научно-практической конференции, посвященной Дням науки Пинщины», (Пінск, 2006).

«Можно ли найти камень в пустыне»: рэцэнзія, Ю. Саланевіч, «Зона тени», «Нёман» (№ 4, 2006).

«Вобразна-жанравыя асаблівасці беларускага рамана 40-х – пачатку 50-х гадоў у кантэксце славянскіх літаратур»: артыкул «Беларуская літаратура ў кантэксце славянскіх літаратур XIX – XX стст.» Калектыўная манаграфія (Мн., «Беларуская навука», 2006).

«Человек на войне»: творчасць В. Быкава. Пераклад В. Барысевіча (фрагмент манаграфіі), «Нёман» (№ 5, 2007).

«Пинщина литературная»: аглядны артыкул, «Нёман» (№ 8, 2007).

«Пакліканыя і абраныя. Узыходжанне пісьменніцы»: рэцэнзія на кн. В. Коўтун «Пакліканыя», «Полымя» (№ 2, 2008).

«Проза Уладзіміра Гніламёдава»: артыкул, «Полымя» (№ 2, 2009).

«Белорусская проза XXI века и постмодернизм»: артыкул, «Нёман» (№ 3, 2009).

«Берасцейскае шматгалоссе»: артыкул, «Маладосць» (№ 8, 2011).

«Исследование, которого ждали давно»: рэцэнзія на кн. М. Мікуліча «Паэзія Заходняй Беларусі 1921-1939», «Нёман» (№ 4, 2012).

«Настальгія па страчанаму раю»: рэцэнзія на кн. А. Федарэнка «Дзікі луг», часопіс «Маладосць» (№ 12, 2012).

«Новае ў беларускай кампаратывістыцы»: рэцэнзія на кн. «Літаратурная карта Еўропы: кантакты, тыпалогія, інтэртэкстуальнасць». Нав. рэд. М.У. Мікуліч. Мн., 2012. BiALoRuTeNistyKA BiALOSTOCKA. Том 4. BiAlystok, 2012.

«На літаратурнай карце Еўропы»: рэцэнзія на кн. «Літаратурная карта Еўропы: кантакты, тыпалогія, інтэртэкстуальнасць» (Мн., 2012). Весці № 1 НАН Беларусі (Мн., «Беларуская навука», 2013). Серыя гуманітарных навук.

«Сучасная беларуская кампаратывістыка: глыбіня і маштабнасць пошуку»: па старонках манаграфіі «Літаратурная карта Еўропы: кантакты, тыпалогія, інтэртэкстуальнасць» (Мн., 2012), рэцэнзія, «Полымя» (№ 1, 2013).

«Белорусско-русские литературные взаимосвязи»: рэцэнзія на зб. «Беларуская і руская літаратуры: тыпалогія ўзаемасувязей і нацыянальнай ідэнтыфікацыі»: матэрыялы міжнароднай навуковай канферэнцыі. Мінск, 18-19.04.2012. Уклад. А.В. Вальчук. – Мінск: «Права і эканоміка», 2012, «Нёман» (№ 2, 2013).

«О Максиме Танке, известном и неизвестном, или Когда забываешь, что ты критик...»: рэцэнзія, М. Мікуліч, «Максім Танк: талент, заручаны з небам», «Нёман» (№ 4, 2013).

«По страницам белорусско-русского литературного диалога» рэцэнзія на зб. «Беларуская і руская літаратуры: тыпалогія ўзаемасувязей і нацыянальнай ідэнтыфікацыі»: матэрыялы міжнароднай навуковай канферэнцыі. Мінск, 18-19.04.2012 г. Уклад. А.В. Вальчук. – Мінск: «Права і эканоміка», 2012. Весці № 2 НАН Беларусі (Мн., «Беларуская навука», 2013). Серыя гуманітарных навук.

«Цэнтрам быційнай прасторы»: аглядны артыкул пра берасцейскіх пісьменнікаў, «Маладосць» (№ 10, 2013).

«Птахі з падрэзанымі крыламі. Фрэдэрык Стэндаль і Змітрок Бядуля: да праблемы свабоды і чалавека»: артыкул, «Полымя» (№ 11-12, 2013).

«Атлантыда Анатоля Крэйдзіча»: рэцэнзія на кнігу «Роднае, шчымлівае», «Маладосць» (№ 2, 2013).

«Мастацкі код Алены Браво»: артыкул на кн. «Дараванне», «Полымя» (№ 3, 2014).

«Вайна і мір Уладзіміра Гніламёдава»: артыкул, «Полымя» (№ 9, 2014).

«Вайна як трагедыя народнага лёсу ў творчасці У. Гніламёдава»: даклад «Першая сусветная вайна ў народнай памяці і мастацкім адлюстраванні»: матэрыялы міжнароднай навуковай канферэнцыі (Мінск, 7-8.10.2014) прадм. і ўклад. С.Л. Гараніна; навук. рэд. А.І. Лакотка Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. Мінск, «Права і эканоміка», 2014, 368 с. – С. 190-197.

«Алесь Карлюкевіч – казачнік»: артыкул, «Роднае слова» (№ 12, 2014).

«Военная проза Владимира Гниломёдова»: артыкул, «Нёман» (№ 1, 2015).

«Вайна як трагедыя народнага лёсу ў творчасці Уладзіміра Гніламёдава»: артыкул, «Роднае слова» (№ 3, 2015).

«Последние романтики XIX столетия»: артыкул, «Нёман» (№ 8, 2015).

«Вайна як трагедыя народнага лёсу»: артыкул, «Полымя» (№ 8, 2015).

«Дарогі варта выбудоўваць у розных накірунках»: «Полымя» (№ 1, 2016) і інш.

АБ ЖЫЦЦІ І ТВОРЧАСЦІ АЎТАРА ПІСАЛІ:

«ПАМЯЦЬ»: гісторыка-дакументальная хроніка Пінскага раёна (Мінск, «БЕЛТА», 1998).

«Ученые Пинщины». – Мн.: Экономика и право, 2003. – 160 с.

«Літаратурная карта Берасцейшчыны»: навукова-папулярнае выданне (Брэст, «Брэсцкая друкарня», 2008).

ЛЯШУК МАРЫЯ ІВАНАЎНА
(нар. 27.09.1955 г.)

Нарадзілася ў вёсцы Табулкі Пінскага раёна Брэсцкай вобласці ў сям'і калгаснікаў. У 1973 годзе закончыла Табульскую сярэднюю школу і паступіла на факультэт журналістыкі Белдзяржуніверсітэта. Завяршыўшы навучанне ў 1978 годзе, вярнулася ў Пінск і стала працаваць карэспандэнтам, а потым рэдактарам мясцовага радыё ў трыкатажным аб'яднанні «Палессе». У 1990 годзе перайшла працаваць карэспандэнтам у новую газету «Пінскі веснік». Праз некаторы час была прыз-